

Democràcia per decret a Bahrein

Ara fa sis mesos que es van celebrar eleccions generals a Bahrein, arxipèlag de 33 illes situat al bell mig del golf Pèrsic. En un estat encara massa controlat per la família reial, el més important no van ser els resultats, sinó la convocatòria d'eleccions lliures al Parlament obertes a homes i dones.

Les experiències electorals anteriors a la regió, a Qatar i Kuwait, no tenen res a veure amb els canvis democràtics que està introduint el rei Hamad de Bahrein, que ha promès passar del règim autocràtic del seu pare a una monarquia parlamentària en què el monarca exercirà un paper simbòlic. Tot plegat va començar el mes de març del 1999, quan va morir el xeic Issa bin Salman al-Khalifa, que havia dirigit l'estat amb mà de ferro des de la independència dels britànics el 1971, al qual va succeir el seu fill, Hamad bin Issa al-Khalifa.

Els darrers vint anys, Bahrein ha viscut temps difícils i el xeic Hamad vol posar punt i final a les inestabilitats polítiques i socials que han afeblit l'economia de l'arxipèlag. Per això, el febrer de l'any 2001 va organitzar un referèndum sobre la instauració d'un parlament democràtic i sobre la monarquia. Amb el 98,4% dels vots a favor, el xeic Hamad es va proclamar rei i va convocar eleccions municipals i legislatives per al maig i l'octubre de l'any passat respectivament.

Règim autoritari. Bahrein és un estat amb unes característiques molt específiques, econòmicament i socialment, que el diferencien de la resta de les monarquies del golf Pèrsic. Disposa d'unes

reserves de gas natural discretes en comparació amb els seus veïns, dels quals rep uns subsidis que representen la cinquena part del pressupost nacional. A diferència dels estats de la regió, els ciutadans de Bahrein han de realitzar treballs manuals i l'índex d'atur arriba al 30%.

La majoria dels 660.000 habitants de Bahrein és xiïta i és governada per una família reial sunnita formada per uns 3.000 membres. Tradicionalment, els xiïtes han patit una política de discriminació que els impedia accedir a llocs de responsabilitat. Tot i així, els primers moviments d'oposició al règim van ser formats per sunnites amb idearis socialistes i panarabistes. Posteriorment, els xiïtes, inspirats per la revolució islàmica de l'Iran del 1979, també es van enfrontar a l'estat de manera organitzada.

Al 1975, dos anys després de les primeres eleccions parlamentàries, el xeic Issa, davant la insistència dels grups opositors que reclamaven reformes polítiques i després de rebutjar la llei que permetia l'empresonament arbitrari de qualsevol persona per un període de tres anys renovable, va abolir l'assemblea. El malestar latent derivat d'aquests fets va dur a una veritable rebel·lió, anomenada aquí també Intifada. El xeic va encetar una cacera de bruixes, que va dur en algun moment o altre 25.000 persones a la presó i 200 líders opositors a l'exili forçat.

Tot i que a l'oposició al règim militaven ciutadans sunnites i xiïtes, el xeic va centrar tota la repressió sobre aquest segon grup i, entre altres mesures, els va prohibir l'accés a les forces de seguretat i a l'exèrcit. Per guanyar-se el su-

En els darrers vint anys Bahrein ha viscut temps difícils, dirigit amb mà de ferro per un xeic autoritari i despòtic. Ara, en un gest sense precedents al món àrab, el seu successor ha imposat la democràcia per decret. Com passa sovint, però, el nom no sempre fa la cosa.

Les eleccions de Bahrein han estat boicotejades per alguns partits, que consideren que lligar la monarquia als canvis democràtics és una manera de guanyar-se les simpaties del poble i perpetuar el govern de la família Al-Khalifa.

port occidental, el Govern afirmava que el descontentament popular era en realitat una revolta dels islamistes fonamentalistes que rebien ajuda de la República Islàmica de l'Iran. D'altra banda, la inestabilitat política va fer que moltes empreses estrangeres fugissin del país, la qual cosa va significar, per a Bahrein, que basa la seva economia en els serveis, l'empobriment de la classe mitjana. I, de retop, es va fer més evident la corrupció del règim.

Gir democràtic. Amb aquest panorama, el xeic Hamad, amb la mort del seu pare, no va tenir cap altra alternativa que proposar alguns canvis. Després del

referèndum, va sorprendre tothom i va permetre la tornada de tots els exiliats i l'alliberament de tots els presos polítics.

En proclamar-se rei va voler separar el poder executiu de la seva persona, però encara ara està lluny d'aconseguir-ho. Dins la família reial ha trobat una forta oposició a l'aplicació de les reformes, i el seu oncle, germà de l'anterior xeic, és el cap visible dins el mateix Govern de l'oposició als canvis. Els al-Khalifa temen perdre poder, però, de fet, és més que evident que en perdran perquè fins ara el mantenien en exclusiva.

Malgrat tot, al novembre del 2000, el ministre de Justícia, el xeic Abdakah

bin Khalid al-Khalifa, va dirigir la redacció d'uns Estatuts Nacionals que proposaven una sèrie de canvis constitucionals, entre els quals hi havia la celebració d'eleccions i la instauració de la monarquia. A més, es va establir un sistema bicameral, amb una cambra baixa escollida en eleccions lliures i directes, i una cambra alta o consell consultiu d'experts designats pel govern per oferir el seu consell quan fos necessari. Les dues cambres compartien el poder legislatiu. Va quedar establert que l'òrgan escollit controlava el govern i podia exercir el veto al poder, de manera que s'impedia que l'executiu pogués interferir en el procés legislatiu. Malgrat tot, els Estatuts Nacionals no donaven detalls sobre les funcions exactes de les dues cambres ni contenien prescripcions per resoldre conflictes entre les cambres, i així es deixava la porta oberta al fet que el monarca intervingués per resoldre els conflictes al seu favor.

A més, els Estatuts també proposaven la separació de poders, però, de moment, el rei segueix al capdavant dels poders legislatiu, executiu i judicial i té autoritat per nomenar i destituir el primer ministre i el gabinet. Els cossos i forces de seguretat, amb un llarg historial d'abusos dels drets humans, també romanien operacionals sota el ministre de l'Interior, el xeic Muhammad bin Khalifa al-Khalifa.

Tot i això, finalment el 24 d'octubre passat es van celebrar les eleccions per a la cambra baixa, on 3 dels 40 membres van ser escollits per l'actual govern amb l'argument de garantir la presència de les dones i les minories. Tots els homes i dones de més de vint anys van poder votar i ser candidats en aquestes primeres eleccions generals des del 1973. Anteriorment, a les municipals de maig es van presentar 306 candidats, entre els quals hi havia 30 dones. A les generals de l'octubre hi havia 174 candidats per a 37 escons, 8 dels quals eren dones. En tots dos comicis van sortir guanyadors els candidats independents i els islamistes moderats, que van centrar la campanya electoral en el greu problema de l'atur i en la possibilitat de concedir la nacio-

nalitat als 10.000 estrangers residents a Bahrein.

Esperances de futur. Malgrat les limitacions, és cert que per primera vegada a la història moderna del país els membres de l'oposició poden expressar la seva opinió sense ser detinguts. Aquest és un pas endavant considerable en la tradicional intolerància a les crítiques als dirigents de Bahrein. A més, darrerament el Govern també ha autoritzat l'aparició de dos nous diaris.

D'altra banda, i en un àmbit més social, la societat civil s'ha rejuenit, la qual cosa queda demostrada per l'activitat de moltes noves associacions i grups polítics, com una nova societat de drets humans, un comitè que s'oposa a la normalització de les relacions amb Israel i, fins i tot, un grup de protecció dels gats. Fins i tot diverses associacions de dones han anunciat la seva intenció de crear la Unió de Dones de Bahrein.

Però no tothom veu amb bons ulls els canvis. Veus opositores diuen que les reformes tracten de distreure l'atenció de la crisi de legitimitat dels governants sumada a una altra d'econòmica. Afirmen que el règim cedeix parcel·les de poder en àmbits que s'encarreguen dels afers rutinaris de govern, mentre s'asseguren el control dels assumptes importants, i diuen que lligar la monarquia als canvis democràtics és una manera de guanyar-se les simpaties del poble i perpetuar el govern de la família al-Khalifa.

La convocatòria d'eleccions municipals i generals ha estat un nou pas cap a la democratització del país, però des de l'oposició critiquen que després d'anunciar les grans reformes, aquestes van partir retallades massa importants per mantenir l'optimisme. Per això alguns grups polítics van boicotejar les eleccions legislatives de l'octubre.

Al golf Pèrsic, només a Bahrein, Qatar i Kuwait s'ha gosat convocar eleccions obertes, amb limitacions i restriccions com la prohibició dels partits polítics, i el vot exclusivament masculí en el cas de Kuwait, però al cap i a la fi han significat sens dubte un avenç sense precedents a la regió.

Jordi Llaonart (Dubai)

almogàvers

700 ANYS (1303-2003)

700 anys després tornen... **els almogàvers!!**

**Samarreta
i póster
només
16,50€**

almogàvers

Dimensions 50 x 70 cm

**desperta
ferro !!!**

almogàvers

**desperta
ferro !!!**

Gaudeix-ne amb
CATIMPERIUM
Caràcter català!

CATIMPERIUM

Sol·licitud de comanda

Quantitat*: Talla M Talla L Talla XL

Nom _____

Cognoms _____

DNI _____

Adreça _____

Núm. _____ Pis _____ Porta _____

Població _____ CP _____

Telèfon _____ Edat _____

*per cada unitat de samarreta es correspon el respectiu póster

Envieu aquesta butlleta complimentada a **Apartat de correus 153, 08220 TERRASSA**
(LES DESPESES DE TRANSPORTA VAN A CÀRREC DEL CLIENT)